No. 133. 1802

MIDDELBURGSCHE COURANT.

DONDERDAG, DEN 28 OCTOBER

ITALIEN.

MILAAN den 12 *October*. Brieven van Parma ontfangen, melden ons het overlyden van hunnen Vorst Don Ferdinand, Hertog van Parma, Plaisance en Guastalla. Hy was den 7 te Fontevivo gaan eeten en had aldaar een huis van Opvoeding wezen bezigtigen. Na den eeten woonde hy de vermaken van de jonge lieden by, en eensklaps wierd hy door een colicq overvallen, waar door hy in het uiterste gevaar was: Hy stierf den volgende nacht, na alvorens order op zyne zaaken gesteld en eene Staatregeering benoemd te hebben waar van zyne Gemalin aan het hoofd is, en voorts uit den Marquis Cesar Ventura, Minister Plenipotentiaris van den Koning van Etrurien en den Franschen Raadsheer Schirzati is zaamgesteld.

ZWITSERLAND.

BERN den 14 *October*. De Vergadering die te Schwitz gehouden word, heeft aan alle de geïnsurgeerde Kantons kennis gegeven van de Proclamatie van den eersten Consul en van het antwoord dat zy op dezelve aan hem hebben toegezonden: Zynde hetzelve van den volgenden inhoud:

Burger Eerste Consul!

De Proclamatie die gy ons den 30 September door den Burger Rapp, uwen Adjudant-Generaal hebt toegezonden, hebben wy den 6 October daar aan volgende ontfangen.

Het ware te wenschen geweest Burger Consul, dat de brief die wy u den 30 September hebben toegezonden, eerder in uwe handen was gekomen, gy zoud uit denzelven den waren staat waar in Zwitserland zig bevond gezien hebben. Het zy ons vergund u hier nevens een duplicaat van denzelven toetezenden, met verzoek van denzelven gunstig te willen aanneemen: gy zult uit deszelfs inhoud zien, dat de beweegingen die in Zwitserland hebben plaats gehad geenzints uitwerksels zyn van partyzucht, en dat de Zwitsersche Natie geen ander oogmerk heeft dan van het recht gebruik te maken dat haar toekomt om zig zelf eene centrale en kantonale Constitutie te geeven, gegrond op haare ligging en behoeftens: dit recht eerste Consul, is haar even zoo heilig als dierbaar, en gy zelf hebt haar liet zelve by het Tractaat te Luneville gesloten, toegekend.

Zwitserland zou reeds sints lang in rust geweest zyn, zoo de Leden van het Zwitsersch Gouvernement, (die duistere bovennatuurkundigen) meer bedacht geweest waren omtrent den waren staat der zaaken, in plaats van zig bezig te houden met theoretische proeven die even zoo ongegrond als kostbaar waren.

De geweldige middelen die zy in het werk gesteld hebben om de Democratische Kantons aan hun systhema te onderwerpen, de Burger-oorlog waar van zy het vuur ontstoken hebben om tot hun oogmerk te komen, en het weik zy eerst tegen die Kantons en vervolgens tegen geheel Zwitserland gedirigeerd hebben, en de ongehoorde hardigheid waar mede zy zulks volvoerd hebben, dit alles heeft een even zoo billyk als algemeen ongenoegen ten gevolge gehad en het besluit doen geboren worden om dat ondraaglyk juk van zig af te werpen.

Generaal Consul! het is dus geensints partyzucht maar de geheiligde zaak der menschheid; het is de algemeene wensch van eene geheele Natie, van wien wy onze macht en instructie bekomen hebben; van eene Natie die gy zelf hebt willen vry maken en die tegen uwe wil en oogmerken aan mishandeld en aangehitst wierd.

Eerste Consul! deze Natie zal nogtans geen misbruik maken van de vryheid die zy vordert, wy staan daar voor in. — Niets legd Zwitserland meer aan het harte dan eene stille rust te mogen genieten, en dat ieder Ingezeten onder een zagt en billyk Bestuur van zyn bestaan en bezittingen een vry gebruik mogen maken. Wy zyn overtuigd dat wy tot dit wezentlyk oogmerk van alle maatschaplyke order zullen geraken, zoo dra onze wil en onze pogingen niet meer zullen tegenwerkt worden.

Eerste Consul; geheel Europa bewonderd u als het hoofd van een groot gebied en van eene uitgestrekte macht, die ongetwyfeld overeenkomstig uwe oogmerken, tot heil van het menschdom moet strekken, uit hoofde van uwe grootmoedigheid houden wy ons verzekert dat gy die macht niet zult uitoefenen omtrent een Volk die niets anders begeert dan het geen gy hetzelve hebt doen hoopen en niets anders verlangd dan het geen waar op gy zelf hem aanspraak gegeven hebt.

De Zwitsersche Natie doordrongen met gevoelens van waare erkentenis, zal alles in het werk stellen om zig de genegenheid van het Fransche Gouvernement waardig te maken, zy zal alle de plichten heilig vervullen die het verlangen om als goede Nabuuren eendrachtig te leven, van haar zou kunnen vorderen.

Met eerbied teekenen wy ons.

Generaal eerste Consul!

De Gedeputeerden van de Zwitserſche Landvergadering.

Schwitz 8 October 1802.

De Staats-commisie heeft eene Proclamatie doen afkondigen, waar by zy verklaard, dat Zwitserland met Frankryk niet in Oorlog is, dat zy zulks niet begeert, en dat men alles in 't werk moet stellen wat de eer toelaat om de oude betrekkingen met die nabuurige Mogendheid te onderhouden.

De geconfedereerde Troepen ontruimen het Land van Waad, zy zyn reeds uit Moudon getrokken en komen successivelyk op de grenzen van het Kanton te rug: zy zullen terstond afgedankt worden, en overeenkomstig de intentien van den eersten Franschen Consul in deszelfs Proclamatie vervat, zal de eerste halve Brigade van de Zwitsers morgen te Bern binnen trekken, en de Leden van het Zwitsersch Gouvernement zullen daarop terstond volgen; gemelde Bestuur heeft bevolen dat alle de Militien van het Kanton van Waad naar hunne woonsteden moeten terug gezonden worden en zulks op grond van gemelde Proclamatie.

Men verzekert dat de gedeputeerden van deze Stad die zig naar Parys begeven moeten, benoemd zyn: hun getal bestaat uit zes persoonen, waar onder ook de Heer de Mulinen zig bevind, die reeds van wegens deze Stad naar Parys afgevaardigd geweest is.

LAUSANNE den 15 *October*. Volgens het bericht, dat de Generaal Rapp aan den eersten Landamman Dolder gegeven heeft, zyn alle de artikels van de Proclamatie van den eersten Consul te Schwitz aangenomen, de Troepen zyn afgedankt en het Bestuur van de Insurgenten gaat zig ontbinden. Gemelde Generaal heeft heden morgen de reis naar Bern aangenomen, alwaar het Gouvernement aanstaande Maandag moet byeen komen.

DUITSCHLAND.

RASTAD den 14 *October*. De Kardinaal Rohan bevind zig thans te Carlsruhe, alwaar de Markgraaf van Bade hem verzogt had te komen en alwaar hy op de best mooglyke manier onthaald word. De Bisschoppen van Spiers en Bazel zullen zig mede derwaards begeven. De Markgraaf wil met die Prelaten raadplegen omtrent de manier waar op men in hun bestaan en in dat van hun burgerlyke bedienden kan voorzien.

FRANSCHE REPUBLIEK.

CAHORS den 2 *October*. Wy hebben thans het geluk een Bisschop te bezitten zoo als ieder waare vriend van de Godsdienst verlangde er een te hebben. Onze wenschen zyn vervuld door de keuze die op den Heer de Grainville gevallen is. Hy is gepasseerde Sondag in zyne waardigheid met alle behoorlyke plechtigheid ingeweid; en hy deed by het aanvaarden van zyn ambt eene redevoering over de *Vrede*, die zeer geschikt was om de halstarrigste over te haalen en ze met het tegenwoordig Bestuur te verzoenen. Ook heeft eene verzoening tusschen de onderscheide partyen die er niet dan te veel in onze Kantons waren en die er zoo veele onheilen berokkend hebben, plaats gehad. Wy belooven ons alles goeds van de eensgezindheid die er tusschen onzen achtingwaardigen Prefet, onzen deugdzamen Prelaat en zyne waardige ambtgenooten plaats heeft.

DYON den 16 *October*. De droogte houd nog steeds aan, de schoone Fontein van Beze, wiens ryke bron de Rivier is, die dien naam draagd, is ten eenemaal opgedroogd, en de Rivier de Beze vertoond thans niet meer dan slechts een geul waters, en krygt alleen zyn voedsel van eenige kleine beekjes. Het is opmerkzaam dat het niet meer dan de derde maal is in den geruimen tyd van 1000 jaaren dat die bron zoo droog is. In de negende eeuw was zy door eene geheele andere oorzaak genoegsaam opgedroogd. Volgens de Chronyk van Beze waren de Normannen die ter dier tyd die Abtdy vernielden in een zoo groot getal dat hunne lastdieren de Rivier droogmaakten: en de Heer de la Mare in zyne geschreve memorien meld, dat door eene ongemeene droogte in 't jaar 1681 die bron geheel verdweenen was.

Alzoo PIETRONELIA VAN DER KINDEREN, Weduwe JOHAN CHRISTIAAN STOOTE, zich op den 26sten October 1802. Clandestinelyk uit de Stad *Veere* heeft begeeven, met agterlaating van vier Onmondige Kinderen, word dezelve op het ernstigste aangemaand en gercommandeerd, ten spoedigsten naar haar Huis te koomen en order op haare zaaken te stellen, ten einde alle te neemene maatregelen ten haaren opzichte voor te koomen.

Te Amsterdam, by *Joh. van der Hey*, is van de Pers gekomen en alom verzonden: LOTGEVALLEN OP EENE REIZE VAN RIGA, OVER HOLLAND, DOOR SPANJEN EN EEN GEDEELTE VAN ITALIEN. Naar het Hoogduitsch, met een gegraveerde Tytel en Vignet, door R. VINKELES, in gr. 8vo. De Schryver van dit Werk, ten oogmerk hebbende, ter herstelling van deszelfs Gezondheid, onder een' meer Zuidelyker Luchtstreek dan *Rusland* te leven, verrok ten dien einde uit *Riga* naar *Lubeck*, van daar naar *Hamburg*, *Altona*, *Bremen*, *Oldenburg*, *Leer*, en kwam vervolgends aan de Hollandsche Grenzen te *Nieuwerschans* en *Groningen* in ons Vaderland aan, van waar hy zich over *Zwol* naar *Amsterdam*, *Rotterdam*, enz. begaf. Hier

PARYS den 21 *October*. Van Londen heeft men bericht ontfangen dat de bagagie van den Generaal Andreossi op de Theems is aangekomen en dat men aan de Tolbedienden de strikste last gegeven heeft om er alle mogelyke zorg voor te dragen.

De Consuls van de Republiek hebben onder anderen het volgend arreté genomen.

De collegien bekend onder den naam van Ierſche die te Toulouſe, te Bourdeaux, te Nantes, te Douai, te Ryſſel, te Antwerpen, te Leuven zyn, en het Schotſche collegie dat te Douai aanwezig is, zullen met de Ierſche en Schotſche collegien van Parys vereenigd worden.

De Ierſche en Schotſche collegien van Parys zullen in een en het zelve Etablisſement van Parys worden zaamgevoegd.

De inkomſten van de Schotſche en Ierſche collegien van Parys zullen dienen om, tot dat dat Etablisſement zal georganiſeerd zyn, jonge Ieren en Schotten in de collegien van het Prytaneum te onderhouden. Zy zullen er het zelve onderwys genieten dat zy genieten zouden wanneer zy in het collegie van hunne Natie waren.

Volgens zommige Dagbladen heeft het Spaanſch Gouvernement order gegeven om niet alleen geene vreemde Vaartuigen in zyne Colonien toetelaten, maar ook verboden aan die welke er zouden kunnen zyn er levensmiddelen van daar te voeren, hier door zyn er eene meenigte Amerikaanſche Schepen, die hunne goederen aldaar verkogt hadden, te leur geſteld door dien zy geene lading kunnen inneemen en zy zullen verplicht zyn om of met geld of met Wisſelbrieven te vertrekken. Men heeft ook tevens gelast van geene andere Vaartuigen toetelaten dan die de Spaanſche vlag voeren.

De Minister van de Marine en de Colonien heeft een ampel rapport ontfangen van het geen er op de Guadeloupe is voorgevallen zints de aankomst onzer Armée, van den 16 Floreal tot den 10 Fructidor van het tiende jaar (8 Mey tot 28 Augustus 1802,) deze brief van den Generaal Gobert behelst onder anderen het volgende merkwaardige.

„ Nimmer heeft de Armée meer fatigues uitgeſtaan en de zelven met meer moeds doorgeſtaan. Iets dat het Gouvernement wel in het oog mag houden is dit, dat men met manſchappen die verſch uit Europa komen het meest in de Colonien kan uitvoeren: de drift die zy in hun bloed hebben, en die wanneer die niet gematigd is zoo doodelyk is, word door het heete luchtgeſtel nog ſterker aangeprikkeld, en die menſchen zyn daar door in ſtaat de grootſte wonderen te verrichten. Ik heb Soldaten gezien, die in de hitte der koorts, die men voor een geeſtdrift hield waarmede zy tegen de muiters bezield waren, met de wapens in de hand dood ter aarde vielen."

„ Die boſchen die zeer uitgeſtrekt zyn, zyn tevens ontoeganglyk. Zy ſtaan op ſteile hoogtens en worden door eene meenigte Rivieren en Beeken doorſneden. Het is niet mooglyk dat men ergens in eenig waereldeel een plaats vind die meer geſchikt is om zich aan het gezicht van hen die ze nazetten te onttrekken. En wanneer men zich alle moeite gegeven heeft om ze opteſpooren zoo kan men er ſlechts een klein aantal van ontdekken, de overigen verdwynen als een weerlicht. Zy werpen zich van de hoogſte ſteiltens naar om laag; en zy laten zich door de ſtroom van de Rivier medevoeren en worden volmaakt onzichtbaar. By die zwarigheden voegd zich nog eene andere, die het najagen in de boſchen voor ons ondoenbaar maakt, dat is dat meest alle de Soldaaten die zulks onbedachtſaam onder nomen hebben er de ziekte hebben opgedaan. De lieden zelfs van ... land blyven er niet in dat ſaiſoen: en die ziekte is doorgaans het gevolg van een verblyf van ſlechts drie dagen in de boſchen."

BATAAFSCHE REPUBLIEK.

MIDDELBURG den 27 *October*. Wy hebben wederom het genoegen, dit ons Nieuwsblad te bezigen, tot het aankondigen der plechtigheid, welke op heden in het ſchoone Kerkgebouw der Lutherſche Gemeente alhier plaats had, namelyk de *negende* Openbare Prysuitdeeling, aan de meest gevorderden onder de Kinderen van minvermogende Ingezetenen dezer Stad, welken onder het Opperbeſtuur van eene daar toe benoemde Commisſie, onderwezen worden, uit het Fonds ten dien einde in den Jare 1796 opgericht, door het Middelburgſche Departement der Bataaſſche Maatſchappy TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Deze plechtigheid, welke de RAAD en de RECHTBANK dezer Stad, als mede de afgevaardigden des Departements *Domburg* met hunne tegenwoordigheid veréerden; werd weder gelyk voorheen geopend, afgewisſeld en geſloten, met een aangenaam Muziek, het gene door eenige Meeſters en Liefhebbers dier Konst, ten verzoeke der Commisſie werd gegeven, en deed ter dezer gelegenheid de Heer *Boudewyn Dobbelaer de Wind*, eene Redevoering, ten onderwerpe hebbende, een betoog *dat niets den Mensch nadeeliger en ſchandelyker zyn kan, dan de verwaarloozing zyner zielsvermogens.*

Vervolgens werden eenigen van de meest gevorderde Leerlingen, door de verdienstelyke Schoolhouders *Waling* en *de Troye*, in de Taal- Reken- en Aardrykskunde geëxamineerd, en werden de Pryzen van belooning en aanmoediging, door den Heer *A. de Wind*, Voorzitter der Commisſie, uitgereikt aan de daarmede bekroonde Leerlingen, als: in de *Derde* Clasſe aan *Christiaan Laurens Muller* en *Cornelis Ridderhoff*, *de Pligten der Samenleving*, door *C. W. Stronck en J. van Ouwerkerk de Vries:* in de *Tweede* Clasſe aan *Joſias Engelman*, *Francina Wevers*, *Hendrik Johan Ridderhoff*, *Hendrika Frantſen* en *Pierre Louis du Bois*, *het Godsdienſtig en Zedelyk Character van* JEZUS, door *E. Tinga en A. M. Moens*: en in de *Eerſte* Clasſe aan *Jacob Pervoost*, *Joſeph Christoffel Marteyn*, *Hendrik Neder* en *Rombout Langejan*, *het Zedekundig Schoolboek*, door *A. M. Moens:* terwyl voorts van de *eerſte* naar de *tweede* Clasſe werden bevorderd *Jacob Pervoost*, *Clara van Dorst*, *Johannes Market* en *Hendrik Neder*, en van de *tweede* naar de *derde* Clasſe *Paulus Meertens*, *Hendrik Johan Ridderhoff*, *Hendrika Frantſen* en *Abraham Gruſon*,

De uitmuntende blyken van de vordering der Leerlingen, het ſchoone der Redevoering, het aangename der Muziek, en het geheel der Plechtigheid voldeed blykbaar aan de meenigte Toehoorders, welken dezelve wel wilden bywonen; en hunne milde bydragen by het eindigen van een en ander, ſtrekte der Commisſie ten gewisſen waarborge van hunne goedkeuring en zucht tot inſtandhouding van deze zoo nuttige als edelmoedige inrichting, tot welker verdere uitbreiding alle onze Stadgenooten gelegenheid hebben het hunne by te dragen, ten Huize van den Heer J. C. de Marree op de Noordzyde van den Dam.

Heden is alhier gearriveert het Schip *Middelburgſch Paket*, Kapt. H. de Munck, van Londen.

Heden zyn Ondertrouwd
VLISSINGEN
den 27 October
1802.

J. A. BOURDON,
en
CORNELIA DE CLIEVER,
Wed: *B. Catteau.*

EEN WERK- of KINDER-MEID van een goed gedrag, en kunnende met de Wascht omgaan, Dienst begeerende, adresſeere zig op de Rouaanſche Kaay La. A. No. 74.

TOt vermeerdering van nog eenige Leeden voor het Tooneelminnend Gezelſchap, is de Inteekening ten Huize van den Ondergeteekende nog open voor de Somma van *f* 8. per Perſoon. J. M. HENDRIKSZ.

BEKENDMAKING.

DE WEES- en ONBEHEERDE BOEDELSKAMER in *Rio Esſequebo* adverteerd, dat alle de geenen die iets te pretendeeren hebben van de navolgende Boedels, als:

Den Boedel F. A. HORKEL. F. B. PÖPPELMAN. L. SMITH.
A. SMITH. GEO: TEBBUTT, en P. S. CHRISTOPHER.

Zullen gehouden zyn, hunne prætentien, by authentique Copien ten voorzegde Kamer, op te geeven, binnen den tyd van *zes* Maanden na de Eerſte Advertentie in de Couranten, ſub pœne van tegens de niet opgegeevene, als na Rechten.

Naamens Præſident en Leeden der Wees- en Onbeheerde Boedelskamer te *Eſſequebo*.

(geteekend) PR. MIDDELBURG, Griffier.

*** Van nu af best Vers BIER en Princeſſe BIER &c. &c. te bekomen in de Brouwery tot *Veere*.

DEn Ondergeteekende adverteerd het geëerd Publiek, dat hy is verhuist op de hoek van de Nieuwe Kerkſtraat, La. D. No. 26. in den Langendelft, en by hem als in zyn voorig Woonhuis, te bekomen zyn, alle ſoorten van Mans, Jongens en Kinder HOEDEN, tot civiele Pryzen. Verzoekt ieders gunst en recommandatie, belooft prompte bediening. D. BOS.

*** Extra beste SUNDEKLANDSCHE KOOLEN tot een civiele prys, by *de Ruyter* en *Redeker* te *Vliſſingen*.

EEnige ZEELIEDEN, bekwaam en genegen zich op een Hoeker of Boeter ter Vischvangst te engageeren, addresſeeren zich ten Comptoire van *Reitz en Comp.*

MEn zal op *Dingsdag* en *Woensdag* den 2 en 3 November, aan het *Vendu huis* binnen deze Stad, Verkoopen: Een INBOEDEL van alderhande MEUBELEN, beſtaande in Spiegels, Kabinetten, Tafels en Stoelen, fraaye Porceleinen, gemaakt Lynwaat, Mans en Vrouwe Kleederen, gemaakt Goud, Zilver en Juweelen, een Spiegel Comptoir, een Mangel, en andere Goederen meer. Deze Goederen zyn Maandag Nademiddag te zien.

WOrd bekend gemaakt dat de PONT te *Arnemuiden*, op Saturdag den 30 October en Maandag den 2 November niet kan gebruikt worden.

Te MIDDELBURG, gedrukt by de Weduwen W. en J. ABRAHAMS, Boekverkoopſters.

DE Boekverkoopers *W. Wanters* te Groningen en *J. F. Nieman* te Amſterdam, Eigenaars geworden zynde van de weinige overige Exemplaren van het GROOT NATUURLYK TOVERBOEK, *bevattende de verbaazendſte geheime van Natuur en Kunst, opgehelderd met* 13 *uitſtekende Plaaten*, 8 *Deelen in gr.* 8vo. — Een Werk, zoo volledig in allerlei vakken van geheime Kunstbewerkingen, als nog immer in het Nederduitsch het Publiek is aangeboden; ten bewyze hier van zie men ſlechts het Bericht daar van in. En om hunne Landgenooten den aankoop van dit voortreflyk werk zoo veel mooglyk gemaklyk te maken, bieden genoemde Boekverkoopers hun hetzelve, uiterlyk tot Ultimo December 1802, aan, voor den verminderde prys van *f* 9 : 5. zuiverende het, zoo er na dien tyd nog eenige Exemplaren mogten overblyven, aan niemand minder dan voor den by de Uitgave bepaalden prys verkocht worden. Exemplaren en Berichten van hetzelve zyn alom, alsmede te Middelburg by de Wed: *W.* en *J. Abrahams*, Wed. *W. A. Keel* en *S. van Benthem* te bekomen.

*** DE Boekverkooper J. ALLART, te Amſterdam, heeft in gereedheid doen brengen, geeft uit en heeft alöm verzonden: Een geheel Nieuw Ontworpen WYSGEERIGE EN STAATKUNDIGE WERELDKAART, *waar op de Reizen van* COOK *en la* PEROUSE *niet alleen, door verſchillend gecouleurde Lynen, zyn afgeteekend, maar waar in ook de Ligging van veele gedeeltens der Aarde, na de nieuwſte ontdekkingen van* COUVER, MACKENSIE, en FIDLER, *is verbeterd, geworden*, door L. BRION den Vader. — Behalven eene accurate opgaaven van het getal der Aardbewooneren, in de Onderſcheidene Werelddeelen, vergezeld van eenige Aanmerkingen over de verſchillende Regeerwyzen, die onder dezelve plaats hebben, (die de hoeken dezer fraaije Kaart aanvullen) heeft men door het afzetten der Landen met verſchillende Couleuren, den gebruiker dezer Kaart, in ſtaat geſteld, om met een oplag van het oog, ontwaar te worden, welke Regeerwyze in elk Land plaats heeft, waardoor hy tegelyk in ſtaat is, om tot dezelver Zeden en Gewoontens te kunnen beſluiten: iets, dat tot nog toe in geen der voorheen uitgegevene Wereldkaarten in acht genomen is, en doze als *een ſ in ſpoort* doet uitmunten, en voor den Onderzoeker der *Algemene Geſchiedenis* hoogst belangryk maakt. De uitvoering, zoo van Gravure als Letters, door den kundigen VAN BAARSEL bewerkſtelligd, maakt deze Kaart, tot een fraay Cieraad voor Boekvertrekken en Handel-Comptoiren, zynde derzelve op een vel Groot Olifants Formaat. De prys is *f* 2 : 12.